

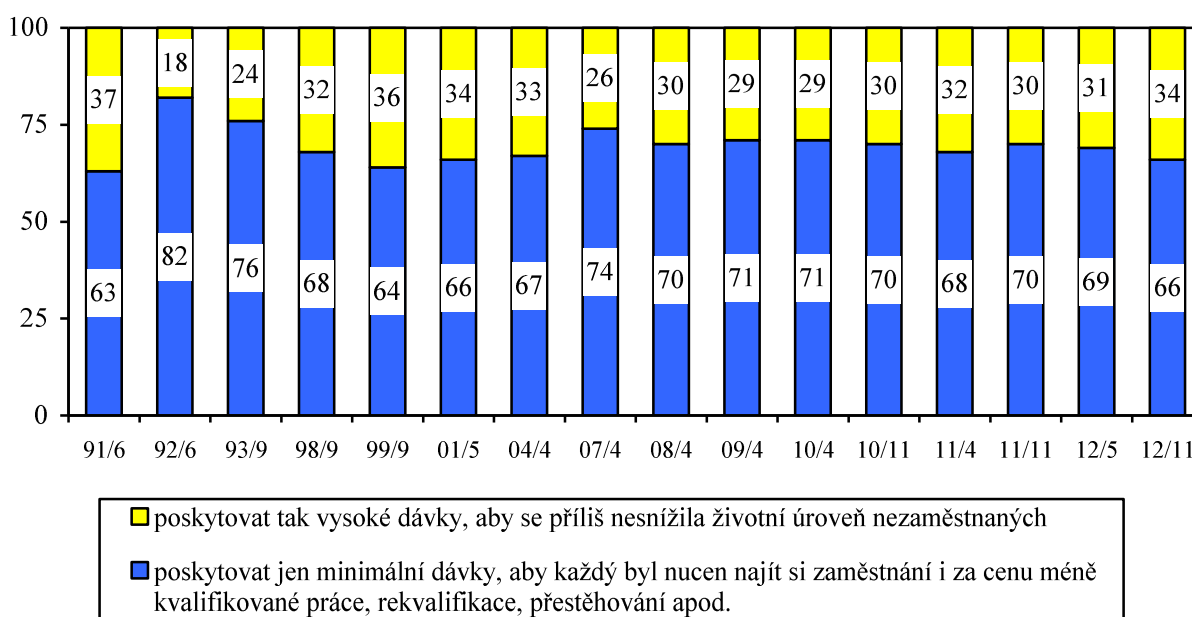
MÍRNĚ SE SNIŽUJE PODÍL LIDÍ, KTEŘÍ JSOU PROTI ZVYŠOVÁNÍ PODPORY V NEZAMĚSTNANOSTI

Dvoutřetinová většina občanů ČR dlouhodobě zastává názor, že nezaměstnaní by měli dostávat jen tak nízké dávky, aby byli nuceni si aktivně hledat práci. Současná úroveň podpory a sociálních dávek však není podle nadpoloviční většiny veřejnosti (56 %) dostatečně motivující. Téměř stejný podíl dotázaných (57 %) je proti tomu, aby stát podporu v nezaměstnanosti zvýšil. Zatímco zastoupení názoru na motivační efekt podpory v nezaměstnanosti v populaci od května 2012 zůstalo totožné, se zvýšením podpory by nyní souhlasilo poněkud více lidí.

Citované výsledky pocházejí z výzkumu STEM provedeného na reprezentativním souboru obyvatel České republiky starších 18 let, který se uskutečnil ve dnech 27. října až 5. listopadu 2012. Respondenti byli vybíráni metodou kvótního výběru. Na otázky odpovídal soubor 1062 respondentů.

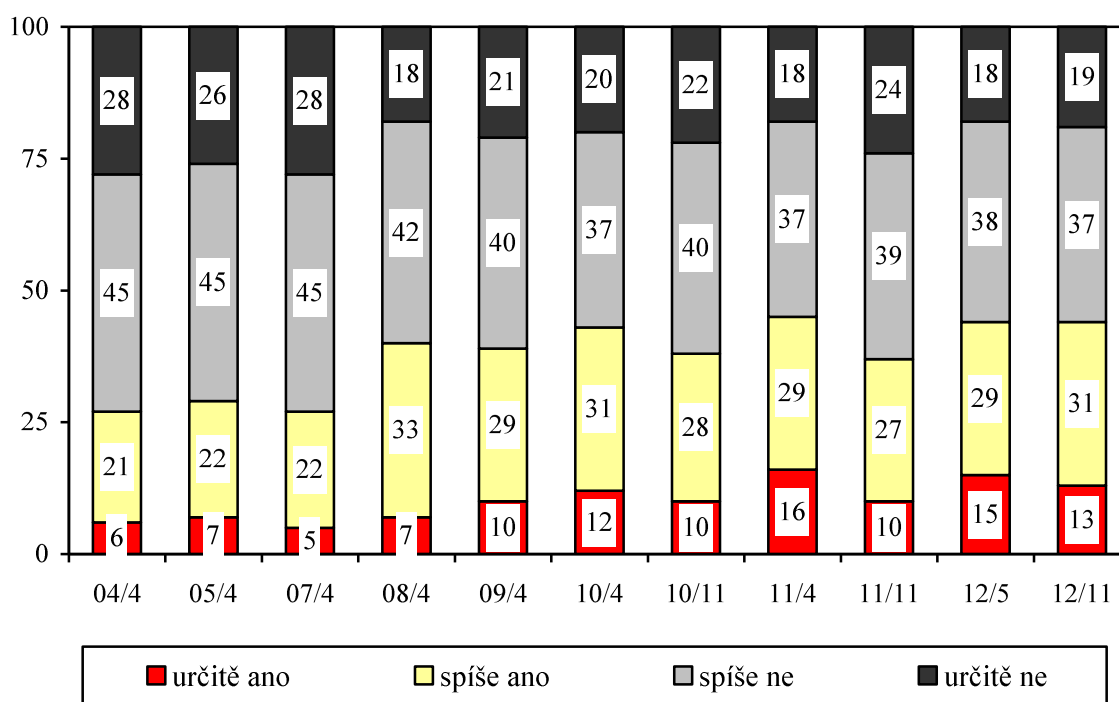
Součástí politiky státu v řešení problému nezaměstnanosti jsou sociální dávky a podpora v nezaměstnanosti. Většina občanů se v této otázce přiklání k poměrně realistickému přístupu: vláda by měla poskytovat jen takové dávky, aby nezaměstnaní byli motivováni si hledat práci i za cenu přijetí méně kvalifikované práce, absolvování rekvalifikace, přestěhování apod. Třetina veřejnosti naopak preferuje poskytovat tak vysoké dávky, aby nedošlo ke snížení životní úrovně nezaměstnaných. Zastoupení těchto názorů ve veřejném mínění je od roku 1998 v podstatě stabilní a nijak výrazně se nemění, například v závislosti na aktuální situaci na trhu práce či míře obav z nezaměstnanosti. Od posledního průzkumu tedy pozorujeme pouze tříprocentní růst podílu odpovědí ve prospěch vyšších dávek v nezaměstnanosti.

„Čemu by podle Vás měla vláda dát v řešení nezaměstnanosti přednost?“ (%)

Současná výše podpor a sociálních dávek pro nezaměstnané nepředstavuje podle mírně nadpoloviční většiny občanů dostatečnou motivaci pro hledání zaměstnání. Z časové řady STEM vyplývá, že v letech 2004-2007 byl podíl lidí považujících dávky pro nezaměstnané za motivující zhruba na úrovni jedné čtvrtiny populace. V roce 2008 (kdy politiku řešení problému nezaměstnanosti určovala vláda Mirka Topolánka) se tento podíl poněkud zvýšil, na dvě pětiny. Na této úrovni se s jistými výkyvy pohyboval i v letech následujících. Stále však je názor, že aktuální podpora a dávky dostatečně motivují nezaměstnané hledat si práci, v menšině.

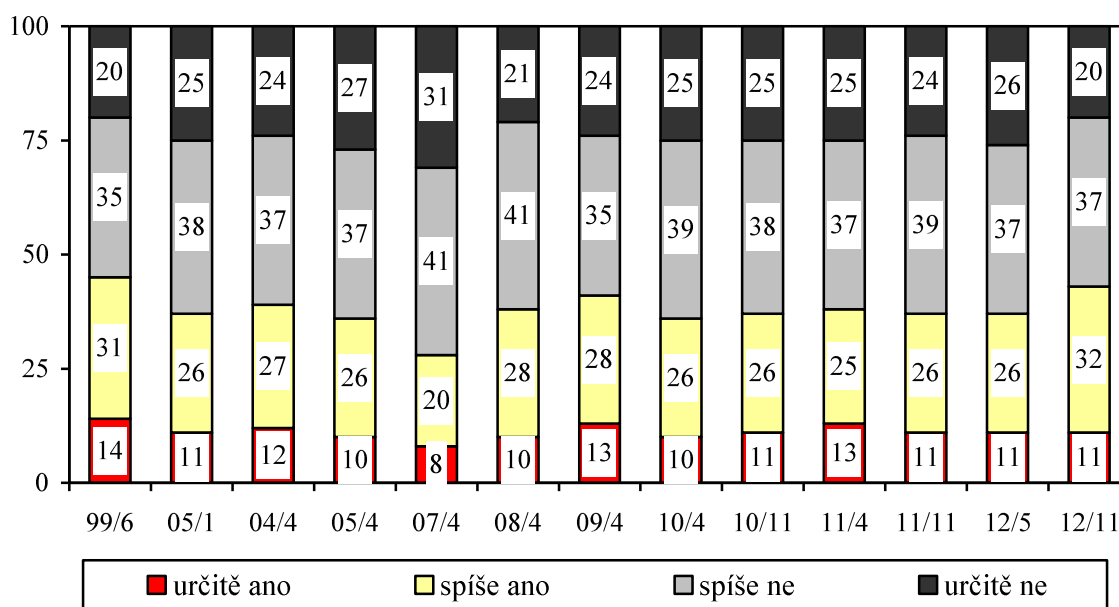
„Motivuje podle Vás stávající úroveň podpor a sociálních dávek nezaměstnané, aby si hledali zaměstnání?“ (%)

Pramen: STEM, Trendy 2004-2012

Mírně nadpoloviční většina lidí nesouhlasí s tím, že by stát měl zvýšit podporu v nezaměstnanosti. Podíl lidí, kteří by ji zvýšili, byl v posledních letech téměř neměnný, na úrovni těsně pod čtyřicetiprocentní hranicí. Aktuální průzkum však zaznamenal jeho posílení (o 6 procentních bodů).

„Měl by stát zvýšit podporu v nezaměstnanosti?“

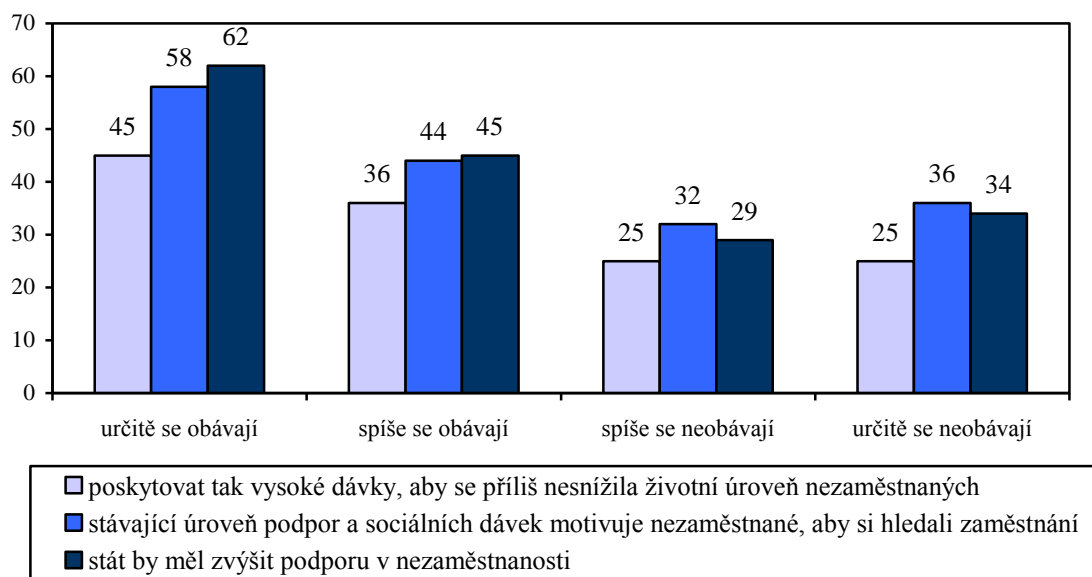

Pramen: STEM, Trendy 1999-2012

Od většinového veřejného mínění se výrazně odlišují lidé, kteří deklarují vysokou míru obav z nezaměstnanosti. Mezi nimi je míra souhlasu se zvýšením podpory v nezaměstnanosti více než třipětinová. Musíme však dodat, že tento souhlas od posledního průzkumu nejvíce posílil (o 10 procentních bodů) mezi lidmi, kteří se nezaměstnanosti „spíše obávají“. Respondenti s vysokou mírou obav z nezaměstnanosti jsou dále významně častěji přesvědčeni, že současné dávky nezaměstnané dostatečně motivují k hledání práce a že by stát měl poskytovat takové dávky, aby se lidem bez práce příliš nesnížila životní úroveň.

Názory na dávky a podporu v nezaměstnanosti

Podle míry osobních obav z nezaměstnanosti (podíly kladných odpovědí v %)

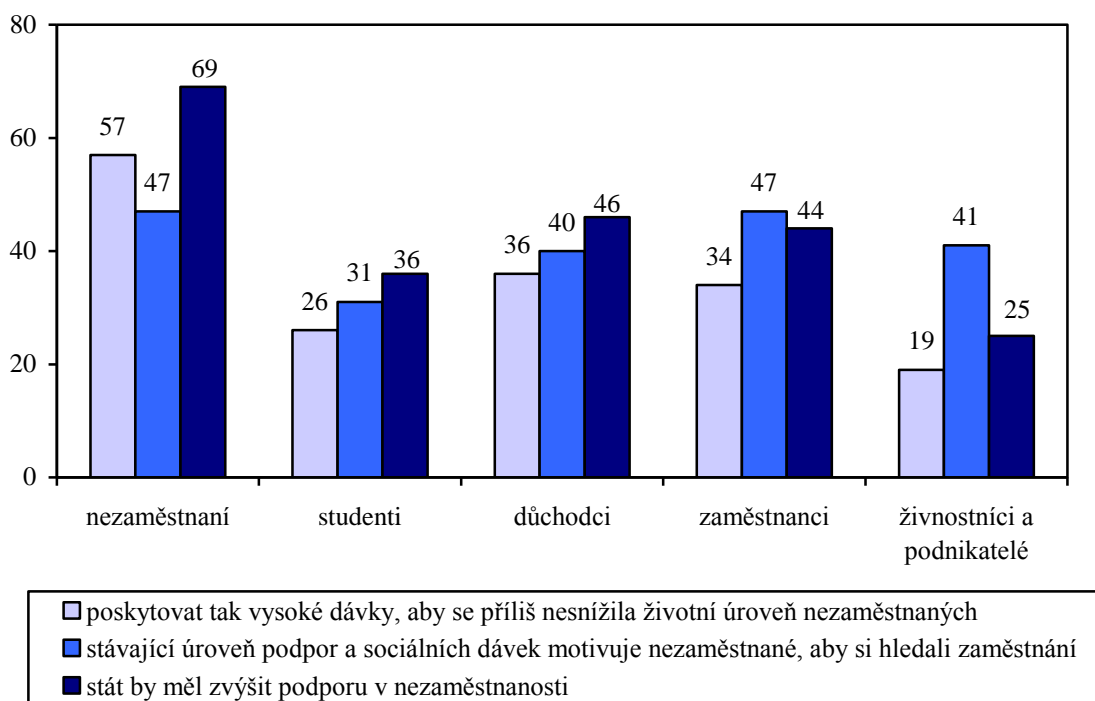

Pramen: STEM, Trendy 11/2012, 1062 respondentů

Z analýzy rozdílů mezi různými skupinami občanů vyplývá, že na jedné straně jsou lidé aktuálně nezaměstnaní, z domácností v horší majetkové situaci, lidé zařazující se do nižší střední nebo dolní společenské vrstvy, levicově orientovaní občané a stoupenci ČSSD a KSČM. Tyto skupiny občanů jsou poněkud častěji pro poskytování tak vysokých dávek, aby nedošlo k výraznějšímu snížení životní úrovně nezaměstnaných, považují dávky za dostatečně motivující a častěji by byli pro zvýšení podpory v nezaměstnanosti. V uvedených skupinách rovněž došlo k výraznému nárůstu podílu odpovědí požadujících zvýšení podpory v nezaměstnanosti.

Odlíšný pohled na problematiku dávek a podpory v nezaměstnanosti je charakteristický pro podnikatele a živnostníky, občany v lepší finanční situaci, hlásící se k politické pravici a sympatizující s ODS či s TOP 09.

Názory na dávky a podporu v nezaměstnanosti
Vybrané sociální skupiny (podíly kladných odpovědí v %)

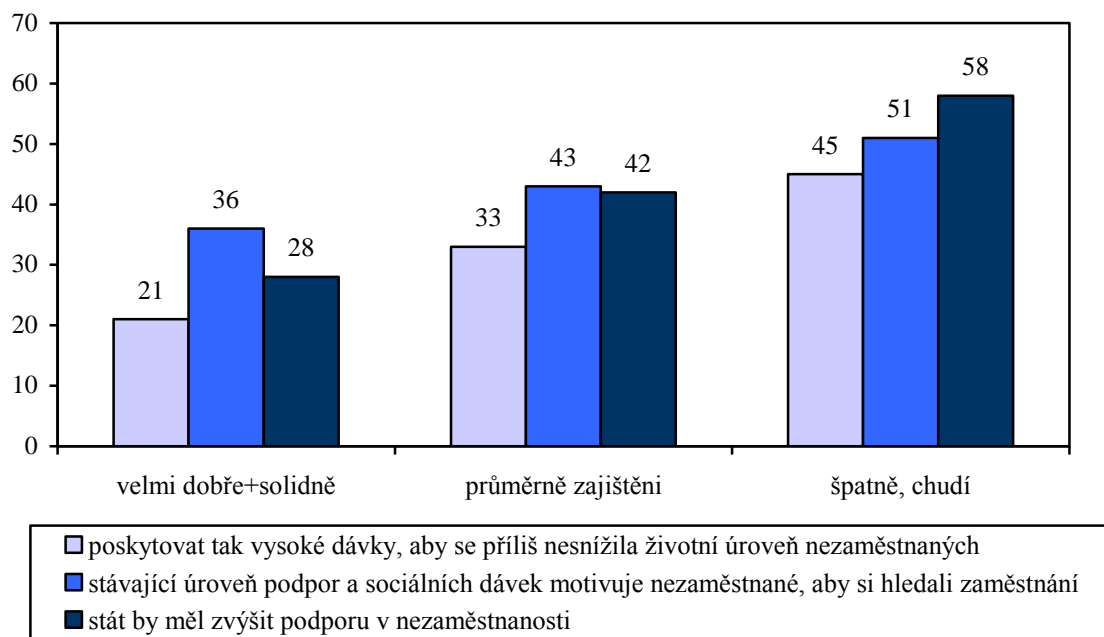

Pramen: STEM, Trendy 11/2012, 1062 respondentů

Pozn.: Údaje za nezaměstnané jsou vzhledem k jejich nižšímu absolutnímu počtu v souboru pouze orientační.

Názory na dávky a podporu v nezaměstnanosti

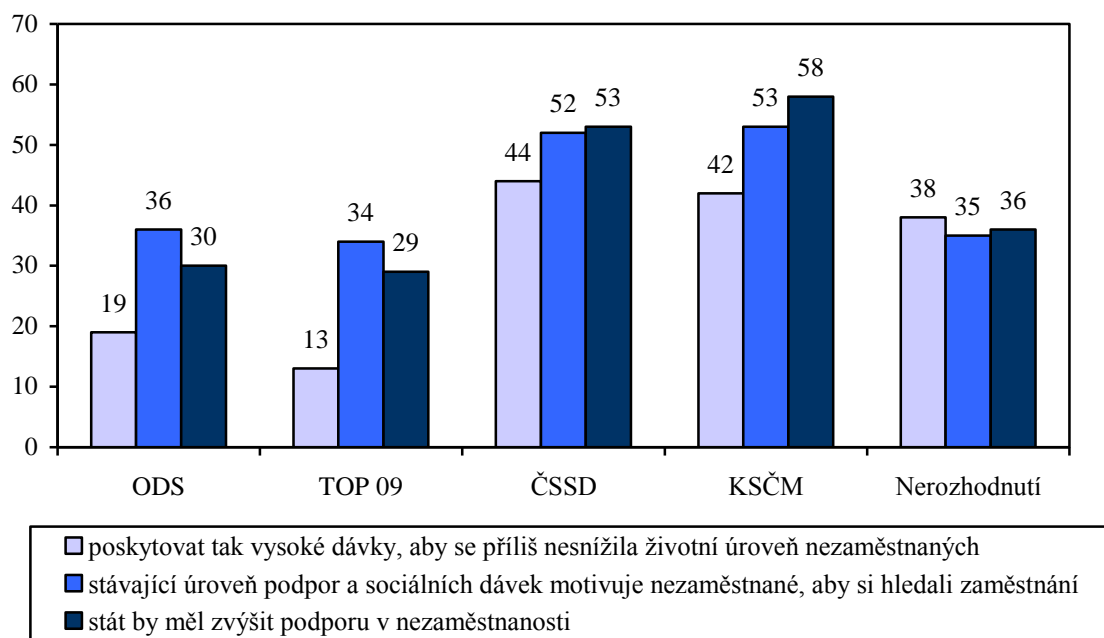
Podle materiálního zajištění domácnosti (podíly kladných odpovědí v %)

Pramen: STEM, Trendy 11/2012, 1062 respondentů

Názory na dávky a podporu v nezaměstnanosti

Podle stranických preferencí (podíly kladných odpovědí v %)

Pramen: STEM, Trendy 11/2012, 1062 respondentů

Pozn.: Údaje za stoupence TOP 09 jsou vzhledem k jejich nižšímu absolutnímu počtu v souboru pouze orientační.